

Ο πρόεδρος της ΚΕΦΕΑ Κυριάκος Μικέλλης εκφράζει ανησυχίες για τη β' φάση του ΓεΣΥ

«Καμία διαβούλευση μέχρι στιγμής»

Λίγους μήνες πριν την έναρξη της β' φάσης του ΓεΣΥ, και τουλάχιστον στον τομέα των φαρμάκων οι διαβουλεύσεις παραμένουν στον πύργο. Όπως αναφέρει στον "Π" ο πρόεδρος της Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης Κυριάκος Μικέλλης, η διαβούλευση για τη β' φάση δεν έχει ξεκινήσει, με ορατό τον κίνδυνο η όλη προσπάθεια να τεθεί σε κίνδυνο και σοβαρές ελλείψεις φαρμάκων να προκύψουν στο πλαίσιο της ενδονοσοκομειακής περιθάλψης. Εκκρεμότητες όμως εντοπίζει ο κ. Μικέλλης και στη φάση που διέρχεται σήμερα το νέο σύστημα υγείας. Η σύσταση της επιτροπής παρακολούθησης της φαρμακευτικής δαπάνης, της επιτροπής αποζημιώσεων, η αντιμετώπιση και ο χειρισμός των εμβολίων, η ολοκλήρωση της διαδικασίας ένταξης όλων των φαρμάκων και η έναρξη αξιολόγησης νέων φαρμάκων είναι μόνο μερικά από τα ζητήματα τα οποία παραμένουν σε εκκρεμότητα στον τομέα των φαρμάκων. Θεωρεί πάντως πως ο κόσμος έχει αγκαλιάσει το σύστημα και πως έχουν

Συνέντευξη στη Μαρίνα Κουμίστα

προκύψει σημαντικά οφέλη στους ασθενείς.

Έχουν περάσει κάτι περισσότερο από έξι μήνες από την εφαρμογή του ΓεΣΥ. Ποια είναι η άποψή σας για τη μέχρι τώρα πορεία;

Πραγματικά έχουν περάσει έξι μήνες και θα έλεγα ότι η γενική εικόνα που ο απλός κόσμος αποκομίζει από την λειτουργία του συστήματος είναι καλή και θετική. Προσωπικά θα έλεγα ότι είναι καλύτερη από ό,τι θα ανέμενε ο κόσμος. Ο ασθενής έχει πρόσβαση στον προσωπικό του ιατρό, μπορεί εύκολα, εάν δεν είναι ικανοποιημένος, να αλλάξει ιατρό, και παρά τα αρχικά προβλήματα συνωστισμού και του περιορισμένου αριθμού ειδών ιατρών, φαίνεται ότι και αυτά έχουν ξεπεραστεί. Στο φάρμακο, που είναι και ο τομέας δραστηριότητάς μας, έχουμε σημαντικές βελτιώσεις σε σχέση με την προηγούμενη κατάσταση, με πρόσβαση των ιατρών και ασθενών σε περισσότερες της μισς επιλογές. Υπάρχουν όμως αρκετά θέματα που εκκρεμούν και για τα οποία χρειάζεται να γίνει περαιτέρω διαβούλευση με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας και το Υπουργείο Υγείας. Γενικά θα έλεγα ότι από τη μια ο κόσμος έχει αγκαλιάσει το νέο σύστημα, και αυτό είναι πολύ καλό, από την άλλη όμως όσοι εμπλεκόμαστε σε αυτή τη μεταρρύθμιση γνωρίζουμε τις εκκρεμότητες και ξέρουμε ότι τα σημαντικότερα θέματα αφορούν τη δεύτερη φάση του συστήματος, που είναι και η πιο σημαντική, και θα καθορίσει ουσιαστικά την επιτυχία ή όχι του όλου εγχειρήματος.

Εξακολουθούν όμως να παρατηρούνται ελλείψεις φαρμάκων. Κατά την άποψή σας, η φταίει;

Το θέμα των κατά περιόδους ελλείψεων φαρμάκων είναι σημαντικό και ταλαιπωρεί, θα έλεγα, όλους όσους εμπλέκονται στη διαδικασία παραγωγής, διανομής και χρήσης φαρμάκων. Είναι, να σημειώσω, ένα πανευρωπαϊκό και παγκόσμιο πρόβλημα, το οποίο δημιουργεί τις περισσότερες φορές προβλήματα στους ασθενείς. Είναι επίσης σημαντικό να σημειώσουμε ότι μπορεί να οφείλεται σε διάφορους λόγους, από προβλήματα στην παραγωγή και την έλλειψη πρώτων υλών, έως και τον ενδεχόμενο άστοχο προγραμματισμό στην πρόβλεψη των αναγκών με ακρίβεια, ειδικά σε ό,τι αφορά τα νέα δεδομένα που διαμορφώθηκαν με το ΓεΣΥ και τη διεύρυνση της αγοράς. Σημειώνω επίσης ότι οι πραγματικές ελλείψεις, εκεί δηλαδή

Προβληματισμός για τα εμβόλια. Ανάγκη αναβάθμισης του σχήματος εμβολιασμού και πιο ευέλικτες διαδικασίες ώστε τα νέα εμβόλια να μην μένουν εκτός συστήματος

όπου δεν υπάρχει συγκεκριμένη φαρμακευτική ουσία, είναι πολύ λίγες και γίνεται προσπάθεια από όλους του ενδιαφερόμενους για την όσο το δυνατόν γρηγορότερη εξασφάλιση της προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες των ασθενών.

Πότε πιστεύετε ότι θα ρυθμιστεί το όλο πρόβλημα και η διέθεση φαρμάκων στην αγορά θα είναι απρόσκοπτη;

Θεωρώ ότι έχει ήδη αρχίσει να εξομαλύνεται η κατάσταση και πως στο άμεσο μέλλον αυτά τα φαινόμενα θα περιοριστούν ακόμη περισσότερο, αφού κανείς δεν θέλει να ταλαιπωρούνται οι ασθενείς ή να αναγκάζονται να αλλάζουν θεραπεία.

Η δεύτερη φάση του ΓεΣΥ είναι προ των πυλών. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι διαβουλεύσεις με τον ΟΑΥ;

Όπως ανέφερα και προηγούμενες, θεωρούμε ότι η σημαντικότερη παράμετρος για την επιτυχία του ΓεΣΥ είναι η αποτελεσματικότητα που θα έχουμε στην εφαρμογή της δεύτερης φάσης. Ειδικά όσον αφορά το φάρμακο και με βάση το μνημόνιο που έχουμε υπογράψει με τον ΟΑΥ και το Υπουργείο Υγείας, η ένταξη των περισσότερων φαρμάκων της δεύτερης φάσης θα περάσει μέσα από εντελώς νέες διαδικασίες, για τις οποίες θα χρει-

αστεί χρόνος για προετοιμασία και διαπραγμάτευση. Ως εκ τούτου, θα έπρεπε ήδη να είχαμε αρχίσει αυτές τις διαδικασίες για να είμαστε έτοιμοι τον ερχόμενο Ιούνιο. Αντ' αυτού, δυστυχώς, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά προβλήματα και καθυστερήσεις στην υιοθέτηση και εφαρμογή των συμφωνηθέντων, με αποτέλεσμα επί της ουσίας να μην έχει ξεκινήσει η διαβούλευση για τη β' φάση και να τίθεται σε κίνδυνο η όλη προσπάθεια. Τα προβλήματα που έχουμε αντιμετωπίσει κατά την υλοποίηση της πρώτης φάσης δεν θα πρέπει να τα βρούμε μπροστά μας ξανά. Θα πρέπει λοιπόν χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση να ξεκινήσουμε τον διάλογο για διευθέτηση των εκκρεμοτήτων και συζήτηση των θεμάτων που αφορούν τη δεύτερη φάση προκειμένου να μην βρούμε ενώπιον πραγματικών ελλείψεων φαρμάκων, αυτή τη φορά σε μεγαλύτερη κλίμακα, και ίσως φαρμάκων που θα αφορούν πλέον και την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη.

Έχουν καταρτιστεί οι κανονισμοί σε σχέση με την προμήθεια φαρμάκων στα νοσηλευτήρια που θα ενταχθούν στο ΓεΣΥ;

Δεν έχει γίνει, τουλάχιστον μέχρι σήμερα, καμία συζήτηση για τη δεύτερη φάση του συστήματος. Η ενδονοσοκομειακή χορήγηση φαρμάκων, το φάρμακο στα πλαίσια των DRG's (Diagnosis Related Groups / Σύστημα Διαγνωστικά Ομοιογενών Ομάδων) και ο τρόπος αποζημίωσής του, είναι κάτι που πρέπει να συζητηθεί μέσα στους επόμενους μήνες, για να καταλήξουμε σε μια κοινή θέση πριν την έναρξη της δεύτερης φάσης τον Ιούνιο του 2020.

Ποια η άποψή σας σε σχέση με τη διαδικασία που ακολουθείται με τα εμβόλια; Θεωρείτε πως με την έναρξη του ΓεΣΥ θα πρέπει αυτή η διαδικασία να αλλάξει;

Η χορήγηση των εμβολίων και η εφαρμογή ενός

σύγχρονου προγράμματος εμβολιασμού για παιδιά και ενήλικες είναι από της σημαντικότερες παραμέτρους βελτίωσης των επιπέδων υγείας ενός κράτους. Το επίπεδο εμβολιαστικής κάλυψης των παιδιών στην Κύπρο είναι αρκετά καλό και θα πρέπει με κάθε τρόπο να φροντίσουμε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να διατηρηθεί σε υψηλό επίπεδο. Δεν μπορούμε να μείνουμε αδρανείς και να συναινέσουμε σε θέσεις που ουσιαστικά βλέπουμε ότι θα δημιουργήσουν προβλήματα στη διαθεσιμότητα και συνεχή παρουσία όλων των εμβολίων στην Κύπρο. Σύμφωνα με τα δεδομένα από διεθνείς οργανισμούς, για κάθε ένα δολάριο που επενδύεις στα εμβόλια και στον τομέα της πρόληψης, έχεις όφελος για το σύστημα 10 δολάρια. Θεωρούμε δεδομένο ότι τόσο το Υπουργείο Υγείας όσο και Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας θα πρέπει να δουν το θέμα των εμβολίων και της πρόληψης με εντελώς διαφορετικό τρόπο από ό,τι ίσχυε πριν την εφαρμογή του ΓεΣΥ. Το ΓεΣΥ ήρθε για να βελτιώσει και να διευρύνει την παροχή περίθαλψης σε όλους τους πολίτες της χώρας, μέρος της οποίας είναι και η πρόληψη, επομένως και τα εμβόλια. Είναι μια ευκαιρία να δοθεί πρόσβαση στους πολίτες σε όλο το φάσμα του εμβολιαστικού σχήματος και ιδανικά σε μια ποικιλία εμβολίων για κάθε νόσο, όπως συμβαίνει και με τα φάρμακα, και όχι σε επιλεγμένα μόνο εμβόλια, όπως έπρεπε μέχρι σήμερα το Υπουργείο Υγείας με την προμήθεια των εμβολίων για τον δημόσιο τομέα. Θεωρούμε πως οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν θα πρέπει να είναι περισσότερο ευέλικτες, ώστε να αποφεύγουμε τυχόν ελλείψεις σημαντικών και νέων εμβολίων στο προσεχές μέλλον. Είναι επίσης σημαντικό να θεσμοθετηθεί και η Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών, η οποία θα έχει την ευθύνη της αξιολόγησης των νέων εμβολίων και αναβάθμισης του σχήματος εμβολιασμών για παιδιά και ενήλικες.

Πρωτόκολλα τα οποία βασίζονται στις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες

Γενικότερα, έξι μήνες μετά, είναι κάτι που πρέπει να αλλάξει;

Κατά την άποψή μου δεν είναι θέμα εάν θα αλλάξει κάτι ή όχι. Σίγουρα σε μια μεταρρύθμιση κάποια πράγματα θα πάνε καλά και άλλα θα πρέπει τροποποιηθούν ή βελτιωθούν. Το θέμα είναι πόσο γρήγορα αναγνωρίζεις αυτή την ανάγκη και πόσο ακόμα γρηγορότερα προχωράς σε αλλαγή ή βελτίωση. Όλοι οι φορείς σημειώνουν ότι το νέο σύστημα υγείας ήρθε και θα παραμείνει. Το θέμα είναι εάν θα το κάνουμε να λειτουργεί ουσιά, πρώτα και πάνω από όλα προς όφελος όλων μας, εφόσον ως πολίτες της Κύπρου σίγουρα σε κάποια φάση της ζωής μας θα κάνουμε χρήση του συστή-

ματος, και παράλληλα να προσφέρει λογική και δίκαιη ομοιοτή προς τους παρόχους υπηρεσιών υγείας. Ειδικότερα για το τομέα των φαρμάκων θα πρέπει άμεσα να επιλυθούν και να ολοκληρωθούν οι εκκρεμότητες που αφορούν την πρώτη φάση, όπως είναι για παράδειγμα η σύσταση της επιτροπής παρακολούθησης της φαρμακευτικής δαπάνης, της επιτροπής αποζημιώσεων, η αντιμετώπιση και ο χειρισμός των εμβολίων, η ολοκλήρωση της διαδικασίας ένταξης όλων των φαρμάκων και η έναρξη αξιολόγησης νέων φαρμάκων. Θα πρέπει επίσης άμεσα, με τη συνδρομή του ιατρικού κόσμου και των Επιστημονικών Ιατρικών Εταιρειών, να δημιουργηθούν τα θερα-

πεινικά πρωτόκολλα βασισμένα στις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες και να συσταθούν επιτροπές επιτήρησης της εφαρμογής τους, εκσυγχρονισμός των διαδικασιών πρόσβασης των ασθενών στα φάρμακα, μέσω του φαρμακείου της γειτονιάς, σε λογικό κόστος. Εφαρμόζεται πλέον και στην Κύπρο ό,τι ισχύει και με τα φάρμακα, και όχι σε επιλεγμένα μόνο εμβόλια, όπως έπρεπε μέχρι σήμερα το Υπουργείο Υγείας με την προμήθεια των εμβολίων για τον δημόσιο τομέα. Θεωρούμε πως οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν θα πρέπει να είναι περισσότερο ευέλικτες, ώστε να αποφεύγουμε τυχόν ελλείψεις σημαντικών και νέων εμβολίων στο προσεχές μέλλον. Είναι επίσης σημαντικό να θεσμοθετηθεί και η Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών, η οποία θα έχει την ευθύνη της αξιολόγησης των νέων εμβολίων και αναβάθμισης του σχήματος εμβολιασμών για παιδιά και ενήλικες.